

KJØT OG MJØLK | KLIMA OG BEREDSKAP

Landbrukskonferansen 2024

Aleksander Heen

Storingsrepresentant Sp

KLIMA OG LANDBRUK

Klimagassutslipp fra jordbruk

Står for 9,5% av norske klimagassutslipp

Fra 1990-2022 gikk utslippene fra jordbruk ned med 6,8%

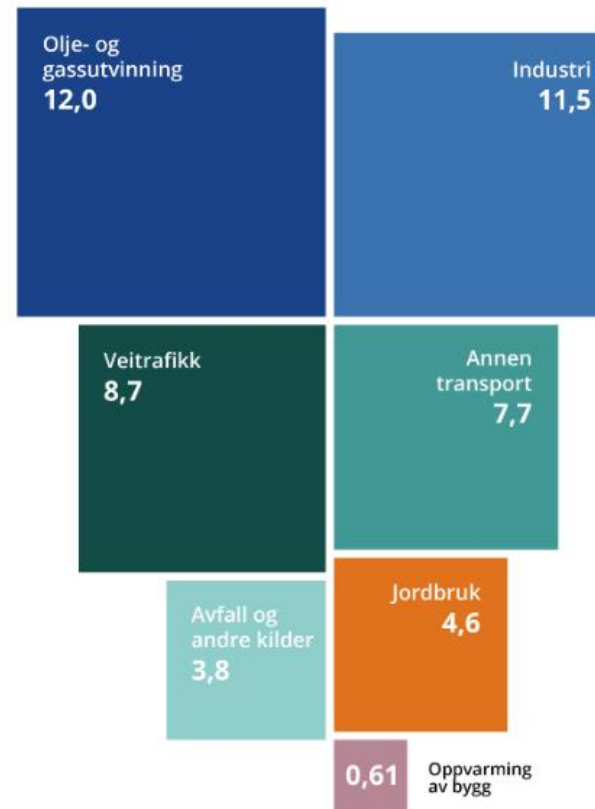
Lystgass

Metan

Norges totale klimagassutslipp i 2022

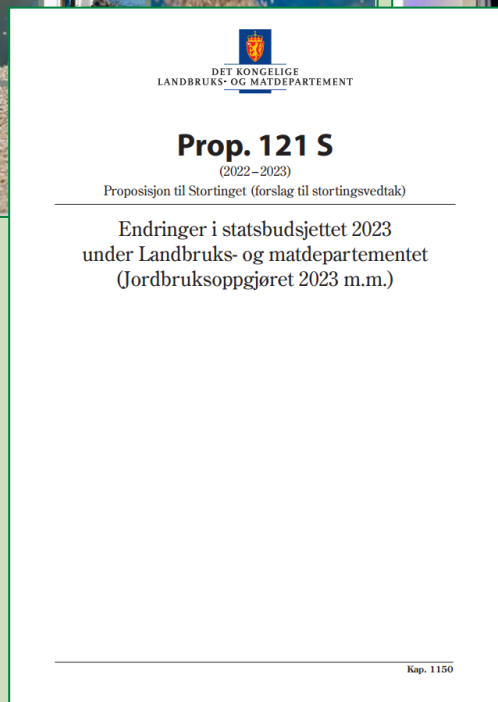
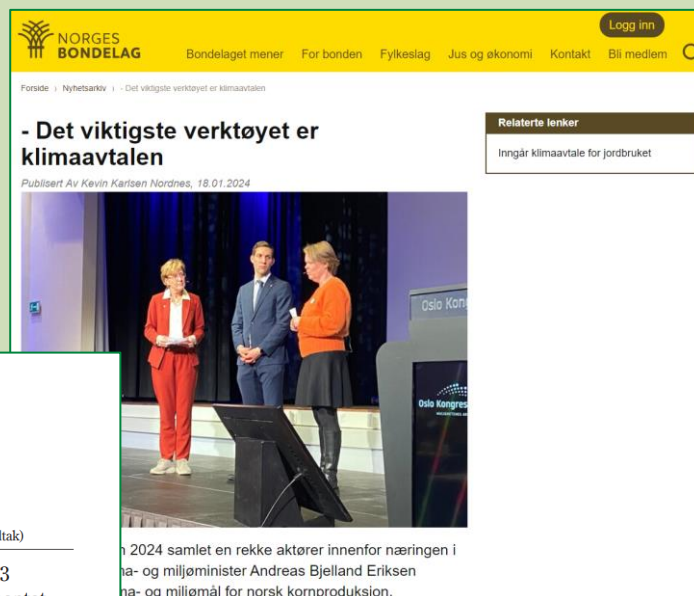
Millioner tonn CO₂-ekvivalenter 48,9

Kilde: Miljødirektoratet og Statistisk sentralbyrå 2023 / Miljøstatus.no ↗

Totalt utslipp av klimagasser i Norge i 2022, fordelt på ulike sektorer. Tallene kommer fra det norske klimagassregnskapet. | Kilde: Miljødirektoratet og Statistisk sentralbyrå (SSB) 2023 / Miljøstatus.

STAT OG NÆRING

- Klimaavtalen
 - forpliktar næringa
 - Alternativ til co2-avgift
- Jordbruksoppgjøret
 - Over 9 mrd til klima- og miljøtiltak

Ny studie: Vi bør kutte kjøttforbruket med 75 prosent

Om vi skal leve av kloden i framtida, må rike land sine matvaner endres drastisk, mener tyske forskere.

KLIMABELASTNING: For å ta vare på planet er det ikke grunn for alle å bli vegetarianer. FOTO: JUSTIN SULLIVAN / AFP

Nye kostråd:

Vil at handlekurven din skal endres radikalt

Over 300 forskere med tydelig

FOR MYE: I denne handlekurven ligger det mer kjøtt enn på TV 2

Startside kirken.no / Om troen / Kirkeåret / Fasteliden / Slik kan vi faste / **Kutter kjøtt**

Kutter ut kjøtt

- Fasteliden kan funger

Olav Brennsæter.

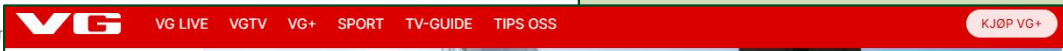
Kona mi Jofrid og jeg k

Vi prøvde det i advent, i kirken å kutte ut kjøtt i

En av de gode sidene v Mange av oss har jo m fungerer godt for å ove

Dessuten er det bra for også.

Olav Brennsæter (25)

VEGAN GLEDE: Byråd for finans, Einar Wilhelmsen (MDG), og byråd for miljø og samferdsel, Sirin Hellvin Stav (MDG) smaker på vegetarmat som etterhvert barnehagbarna i Oslo skal få. Foto: Hallgeir Vågenes / VG

Oslo-byrådet vil ikke servere kjøtt i barnehager

Byrådet i Oslo vil av miljøhensyn fjerne kjøtt i måltidene i barnehager, aktivitetsskoler (AKS) og fritidstilbud i hovedstaden

TOTALBEREDSKAPSKOMMISJONEN

16.1 Innledning

Å ha tilgang til nok mat, trygg mat og næringsrik mat er avgjørende for at hver og en av oss skal kunne leve et aktivt og sunt liv. De viktigste forutsetningene for norsk matsikkerhet er kontinuerlig produksjon av mat innenlands, ivaretagelse av produksjonsgrunnlaget og et velfungerende internasjonalt handelssystem. Matproduksjon er viktig beredskap.

16.2.1 Jordbruk

Husdyrhold, og da spesielt melkeproduksjon, er bærebjelken i norsk jordbruk. Dette skyldes at over to tredjedeler av jordbruksarealet brukes til dyrking av gras og andre fôrvekster. Bare husdyr kan spise gras. En forholdsvis liten andel av arealet er egnet til dyrking av matkorn, frukt og «finere» grønnsaker. Utgangspunktet for konkurransedyktig produksjon av mat i Norge er vanskeligere enn i mange andre land. Norge har kort vekstsesong, vanskelige terrengforhold for dyrking, kaldt klima og dermed lav arealproduktivitet sammenliknet med flere andre land. Jordbruksarealene utgjør bare 3 prosent av det samlede arealet i Norge. På en oversikt utgitt av Verdensbanken har bare 7 av 209 land en lavere andel enn Norge.¹² Naturforholdene begrenser særlig muligheten for å dyrke energirike vekster til menneskemat.

IKKJE ENTEN ELLER

- Dette vil me oppnå:
 - Økt produksjon på norske ressursar
 - Redusert utslepp
 - Styrka busetting i heile landet
- Korleis:
 - Betra økonomi i landbruket
 - Jordbruksavtale med auka innteksmoglegheiter og tilskot
 - Styrka tollvern
 - Strømstøtte til landbruket (einaste næring)
 - Varsla opptrappingsplan inntekt
 - Varsla opptrappingsplan sjølvforsyning
 - Økt planteproduksjon – økt karbonopptak

SAKNAR DU ERNA?

Høgre kuttar:

- 1,25 mrd i jordbruksavtala
- Co2-avgift 100kr pr tonn, 450 mill totalt
- Kutt i styrka tollvern på grønt
- Avgift på melkekartong 525 mill
- Kuttar 20 mill i rovviltforvaltning

Frp kuttar:

- 2 mrd i jordbruksavtalen
- Ingen beredskapslagring av korn

- **Venstre kuttar:**

Økt MVA på mat, 3%,
utgjær 750 mill

VIKTIGE GREP ETTER 2 ÅR

Styrka tollvern grønt

Senka kvotetak melk

Økt beitetilskot

Økt husdyrtilskot

Færre rovdyr

Økt ramme investeringstilskot

Skjerpa jordvern

Beredskapslager korn

- Auka budsjettløyvingar ved kvar korsveg
- Full innfrielse i tilleggssforhandlingane 2021
- Rekordoppgjer på 10,9 mrd 2022 **(54%vekst på 2 år!)**
- Avtale med jordbruket begge år
- Tetting av inntektsgap **100 000!**
- Strømstøtte

KVA SKJER NO

- Jordbruksoppgjer
- Nytt tallgrunnlag
- Opptrappingsplan inntekt
- Opptrappingsplan sjølvforsyning
- Fortsatt tetting av inntektsgap
- Statsbudsjett 2025
- Gjødselvareforskrift